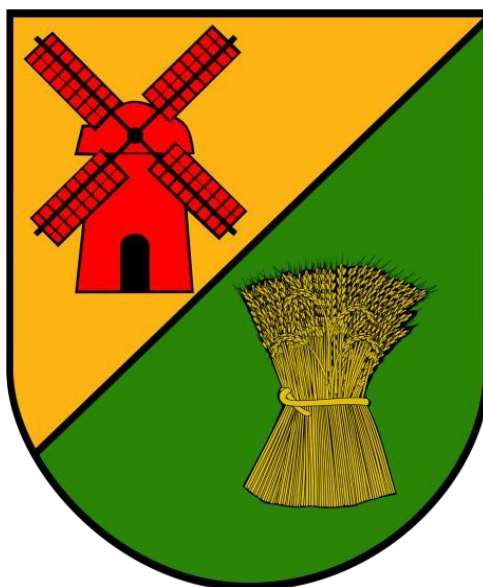

**Raport z wykonania
Gminnego Program Profilaktyki Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania
Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym dla
Gminy Lichnowy na lata 2022 – 2025**

w 2024 roku

1. Wstęp

Do zadań własnych gminy, zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023r. poz. 165, ze zm.), należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zadania te są realizowane w postaci uchwalanego przez Radę Gminy Lichnowy dnia 30 marca 2022 r. Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym dla Gminy Lichnowy na lata 2022 – 2025.

Gminny Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu oraz stosowania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Elementem niniejszego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny Program jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych oraz związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Lichnowy

Dokument ten stanowi integralną kontynuację i rozwinięcie działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Lichnowy na lata 2021-2027

Kierunki działań zawarte w programie uwzględniają cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Profilaktyka uzależnień (w tym uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych) jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

2. Realizatorzy Programu

Program realizowany jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, we współpracy z:

- komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy w Lichnowach oraz jednostkami organizacyjnymi Gminy Lichnowy,
- szkołami, przedszkolami i placówkami oświatowymi,
- placówkami służby zdrowia,
- podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych,
- organizacjami pozarządowymi,
- organizacjami kościelnymi.

Skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołany przez Wójta Gminy Lichnowy Zarządzeniem Nr 156/2023 z dnia 21 listopada 2023 r. w sprawie powołania składu osobowego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawiał się następująco:

Przewodnicząca	- Urszula Symonowicz
Zastępca Przewodniczącej	- Mariola Zuchmańska
Sekretarz	- Ewa Szymańska
Członkowie	- Ewa Górską
	- Barbara Biskup
	- Aneta Żmuda-Kotlenga
	- Damian Włodowski
	- Martyna Wolska

Ze składu Komisji zostały wyłonione trzy zespoły:

1) ***Zespół ds. uzależnień*** w składzie:

- Urszula Symonowicz – Przewodnicząca zespołu
- Aneta Żmuda-Kotlenga
- Damian Włodowski

1) ***Zespół ds. profilaktyki zagrożeń patologicznych*** w składzie:

- Barbara Biskup – Przewodnicząca Zespołu
- Ewa Górską
- Martyna Wolska

2) ***Zespół ds. nadzoru nad przestrzeganiem zasad sprzedaży alkoholu*** w składzie:

- Mariola Zuchmańska – Przewodnicząca zespołu
- Ewa Szymańska
- Damian Włodowski

Cały skład osobowy komisji zbiera się przynajmniej jeden raz w kwartale w celu podsumowania pracy w minionym okresie i nakreśleniu zadań do dalszej pracy oraz w miarę potrzeb w celu zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na wynagrodzenie członków komisji w 2024 r. przeznaczono kwotę 21.346,99 zł

3. Adresaci Programu

Działania wyznaczone w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym na lata 2022 - 2025 mają charakter ciągły i są skierowane do:

- mieszkańców gminy, w tym dla osób zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnieniem,
- osób/instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, a także uzależnieniami behawioralnymi,
- osób uzależnionych, osób dotkniętych i/bądź zagrożonych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie,
- rodzin osób z problemem uzależnień, przemocy w rodzinie,
- placówek oświatowych
- organizacji pozarządowych.

4. Cele oraz zadania Programu

Celem głównym programu jest minimalizowanie szkód zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania alkoholu i używania innych środków psychoaktywnych, a także przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy, podejmowanie działań profilaktycznych oraz działań zmierzających do zmiany struktury i wzorów używania napojów alkoholowych.

Cele szczegółowe:

- redukowanie szkód zdrowotnych i społecznych skutków wynikających ze spożywania alkoholu
- poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego dzieci, osób dorosłych i członków rodzin z problemem alkoholowym
- redukowanie szkód zdrowotnych i społecznych skutków wynikających ze spożywania innych substancji psychoaktywnych
- zapewnienie interdyscyplinarnej, kompleksowej pomocy w szczególności w zakresie zatrzymania przemocy
- promowanie zdrowego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych
- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych a także problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi

Powyższe cele zawierają następujące zadania dla Gminy Lichnowy:

- oddziaływanie profilaktyczne wobec dzieci i młodzieży szkolnej oraz dorosłych
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem
- zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego związanego z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie
- współpraca instytucji pomocowych oraz wspomaganie działalności organizacji pozarządowej w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym rozwiązywania problemów alkoholowych, a także profilaktyki uzależnień behawioralnych

5. Realizacja Programu

Program realizowany jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lichnowach przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, strukturami kościelnymi, służbą zdrowia, oświatą i jednostkami organizacyjnymi Gminy.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnień Behawioralnych są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

5.1 Oddziaływanie profilaktyczne wobec dzieci i młodzieży szkolnej oraz dorosłych.

Kierunki działań:

- organizowanie warsztatów profilaktycznych na tematy związane z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych oraz z uzależnieniami behawioralnymi (w tym w szczególności zwrócenie uwagi na edukację mieszkańców z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu; cyberprzemocy; hazardu)
- tworzenie kampanii społecznych, które miały by zwrócić uwagę na uwrażliwienie opinii społecznej na problemy związane z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych, a także behawioralnych
- udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących szeroko rozumianej profilaktyki
- wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych oraz realizowanych przez młodzież
- prowadzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, m.in. zajęć sportowo-rekreacyjnych, kulturalnych
- dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych, wycieczek dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym

Wskaźniki:

- liczba uczestników programów – 412 osób
- liczba przeprowadzonych programów – 2
- liczba wydarzeń profilaktycznych - 5
- wysokość środków przeznaczonych na organizację działań i zakup potrzebnego sprzętu – 44.105,72 zł

Zgodnie z Programem w okresie sprawozdawczym realizowane były warsztaty profilaktyczne na tematy związane z uzależnieniami dla dzieci i młodzieży, programy profilaktyczne, zajęcia socjoterapeutyczne oraz zajęcia edukacyjne w szkołach z zakresu profilaktyki uzależnień w formie pogadanek i prelekcji. Zajęcia były przeprowadzane z zakresu profilaktyki uzależnień od dopalaczy, narkotyków, alkoholu, papierosów i uzależnień behawioralnych. Dzieci i młodzież uczestniczyła w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych dotyczących szeroko rozumianej profilaktyki. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wspierała programy i przedsięwzięcia profilaktyczne realizowane w szkołach przez dzieci i młodzież. Ponadto organizowano zajęcia sportowo-rekreacyjne jako alternatywna forma spędzania czasu wolnego.

W ramach powyższych zadań w 2024 r. podjęto następujące działania:

- przeprowadzono program rekomendowany „DEBATA” którego celem ogólnym jest wzmocnienie postaw pro-abstynenckich u nastolatków stojących przed progiem inicjacji alkoholowej dla uczniów klas 5 - 7 szkół gminy Lichnowy, ilość uczestników – 82, wysokość przeznaczonych środków - 6600,00 zł

- zrealizowano warsztaty profilaktyczne doskonalenie umiejętności emocjonalno-społecznych dla uczniów Szkoły Podstawowej w Lichnowach, ilość uczestników - 23 osoby, wysokość przeznaczonych środków - 3907,98 zł

- uczestniczano w ogólnopolskiej Kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł „Bliżej siebie i innych, z dala od używek” w ramach której zakupiono scenariusze zajęć, karty pracy dla uczniów, broszury edukacyjne dla rodziców, filmy edukacyjne – wysokość przeznaczonych środków na 2024 r. – 2500,00 zł. (zakupu dokonano w 2023 r.) Ponadto zakupiono program do realizacji w 2025 r. pod hasłem „Prawda o alkoholu” wysokość przeznaczonych środków – 3690,00 zł. W Kampanii uczestniczą wszystkie 3 szkoły położone na terenie Gminy Lichnowy, ilość uczestników 254

- wsparto realizację przedsięwzięcia profilaktycznego „Bieg Trzeźwości” pod hasłem Zdrowy Styl Życia w Lichnowach, wysokość przeznaczonych środków – 1706,85 zł

- Zrealizowano kampanię antyalkoholową „Alkoholu wśród nieletnich” „Stop pijanym kierowcom”, „Zakaz sprzedaży napojów energetycznych” (ulotki, plakaty) – 1850,00 zł

- dofinansowanie udziału młodzieży klas 7 i 8 w spektaklu „Wspomnienia narkomanki” z pogadanką dot. takich problemów jak: skąd wzięły się dopalacze?, jakie jest ich działanie?, dlaczego są takie groźne dla organizmu – ilość uczestników – 53, wartość przeznaczonych środków – 2320,00,00 zł

- zorganizowano dla mieszkańców Gminy Lichnowy alternatywne formy spędzania wolnego czasu, tj. zajęcia sportowo-rekreacyjnych połączone z działaniami profilaktycznymi ukierunkowanymi na przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym, wysokość przeznaczonych środków – 14.280,00 zł

Ponadto członkowie zespołu ds. profilaktyki zagrożeń patologicznych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzili zajęcia socjoterapeutyczne i edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień. W celu wsparcia realizacji powyższych zajęć zakupiono następujące programy i materiały profilaktyczne:

- „Kompas Profilaktyczny” w celu wykorzystania do prowadzenia zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży oraz na zajęciach socjoterapeutycznych – 1080,00 zł
- z zakresu profilaktyki uzależnień oraz uzależnień behawioralnych a także dotyczącej przemocy rówieśniczej (scenariusze zajęć, prezentacje, filmy, ulotki)– 1000,00 zł
- dot. przeciwdziałania uzależnieniom, w tym od substancji psychoaktywnych (plakaty, ulotki, informacje i omówienia o istniejących substancjach psychoaktywnych dla członków GKRPA) – 929,00 zł
- materiałów profilaktycznych „Standardy ochrony dzieci i młodzieży” (prezentacje, ulotki, wzory dokumentów, scenariusze zajęć) – 1899,00 zł
- dotyczące udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej dla uczestników zajęć profilaktycznych i socjoterapeutycznych – 599,00 zł

Ponadto zakupiono materiały piśmienne i biurowe do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej – 4243,89 zł

5.2 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Kierunki działań:

- udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej oraz prawnej
- zwiększenie dostępności terapii uzależnienia i współuzależnienia dla mieszkańców Gminy
- podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności do podjęcia leczenia osób uzależnionych, a w tym:
 - przyjmowanie zgłoszeń dotyczących nadużywania alkoholu;
 - prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego;
 - kierowanie osób nadużywających alkoholu na terapię i leczenie odwykowe;
 - kierowanie do sądu wniosków o wydanie orzeczenia zobowiązującego do poddania się leczeniu odwykowemu;
 - wnoszenie opłat sądowych do wniosku GKRPA w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie leczenia odwykowego;

- uczestnictwo członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w specjalistycznych szkoleniach

Wskaźniki:

- wysokość środków przeznaczonych na dane działania – 3599,87 zł
- liczba wykwalifikowanej kadry – 8 osób
- rodzaje programów terapeutycznych
- liczba zgłoszeń - 8
- liczba złożonych wniosków - 8

Zgodnie z Programem w okresie sprawozdawczym zadania związane z zwiększeniem dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem realizowane były przez Zespół ds. uzależnień. W 2024 r. odbyło się 40 posiedzeń zespołu, na których przepracowano łącznie 67 godzin. Wpłynęło 8 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym. Wnioski zostały złożone przez: Policja – 3 wnioski, członków rodzin – 2 wnioski, prokuraturę – 3 wnioski.

Podczas posiedzeń zespół rozpatrzył 8 wniosków. Zespół ds. uzależnień skierował 8 wniosków do biegłych psychiatry i psycholog celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia. Biegli w wydanych opiniach wnioskowali o:

- zastosowanie leczenia stacjonarnego - 3 osoby
- leczenie w warunkach ambulatoryjnych – 2 osoby;
- wydali informacje o niestawieniu się na badanie - 2 osoby
- nie pełnia kryteriów uzależnienia – 1 osoba.

Ponadto dwie osoby kontynuują dobrowolne leczenie odwykowe.

Zespół ds. Uzależnień skierował 7 wniosków do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu..

Zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi obowiązek poddania się leczeniu trwa tak długo, jak tego wymaga cel leczenia, nie dłużej jednak niż 2 lata od chwili uprawomocnienia się postanowienia, w czasie trwania obowiązku poddania się leczeniu sąd na wniosek kuratora, po zasięgnięciu opinii zakładu leczącego może zmienić postanowienie w zakresie rodzaju zakładu odwykowego, a także może ze względów leczniczych skierować osobę zobowiązaną do innego zakładu w celu kontynuowania leczenia odwykowego, powiadamiając o tym sąd. W wypadku ustania obowiązku poddania się leczeniu ponowne zastosowanie tego obowiązku wobec tej samej osoby nie może nastąpić przed upływem 3 miesięcy od jego ustania.

Zespół nie prowadzi danych statystycznych czy osoba, która została skierowana na leczenie poddała się leczeniu, gdyż sprawdzenie zaleceń postanowienia wydanego przez Sąd należy do obowiązków ustanowionego kuratora. Osoby z terenu Gminy Lichnowy, na które zostaje nałożony obowiązek podjęcia leczenia odwykowego, najczęściej kierowane są do specjalistycznego zakładu w Starogardzie Gdańskim.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lichnowach współpracuje z poradniami AA, Ośrodkiem Terapii i Uzależnień w Tczewie. GKRPA współpracuje z biegłym sądowym psychologiem i psychiatrą, którzy wydają opinie o stopniu uzależnienia od alkoholu i wskazują rodzaj zakładu leczenia. Przy współpracy policji oraz pracowników GOPS w Lichnowach członkowie GKRPA starają się uświadamiać rodzinom alkoholików możliwości podjęcia działań w zakresie dobrowolnej terapii lub informacji na temat, jakie należy podjąć kroki, by skierować sprawę do sądu o leczenie przymusowe. Takie rozmowy w znacznym stopniu przyczyniają się do złożenia wniosku o objęcie leczeniem przymusowym członka rodziny.

Wydatki stanowiące koszty postępowania sądowego, opinie biegłych: psychologa i psychiatry oraz wydatki związane z doręczeniem wszczęcia postępowania skierowanym na leczenie szacują się na kwotę 1810,87 zł

Ponadto członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych brali udział w szkoleniach online dot. przeciwdziałania uzależnieniom, w tym substancjom psychoaktywnym, omówienia istniejących substancji psychoaktywnych oraz w szkoleniu pt.: „Strategie pomocy rodzinie z problemem uzależnień oraz przemocy domowej” i szkoleniu „Leczenie odwykowe” – wysokość przeznaczonych środków na szkolenia – 1789,00 zł

5.3 Zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego związanego z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Kierunki działania:

- upowszechnianie informacji dot. zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym i narkotykowym
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13(1) i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- współpraca z Policją,
- przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu i podejmowanie działań interwencyjnych w zgłoszonych sytuacjach sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw
- w przypadku naruszenia zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego
- opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
- podjęcie działań edukacyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
- mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia

- wsparcie działań służących ograniczeniu występowania zjawiska kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem innych środków psychoaktywnych
- dofinansowywanie szkoleń oraz kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym, narkomanii
- prowadzenie konsultacji i poradnictwa na terenie Punktu Konsultacyjnego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w kryzysie, z problemem uzależnienia w rodzinie
- udzielanie pomocy psychospołecznej, specjalistycznej, prawnej

Wskaźniki:

- liczba przypadków naruszenia zakazów - 0
- liczba interwencji - 0
- liczba postępowań sądowych z udziałem przedstawicieli GKRPA - 0
- liczba skontrolowanych punktów sprzedaży - 0
- wysokość środków przeznaczonych na dane działania – 3349,00 zł
- liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych - 3
- liczba przeprowadzonych konsultacji i poradnictwa - 0
- liczba przeprowadzonych szkoleń - 1

Zgodnie z Programem zadania związane ze zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego związanego z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie realizowane były przez Gminna Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, szkołami oraz z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w Rodzinie. W okresie sprawozdawczym w ramach upowszechniania informacji dot. zjawiska przemocy rozpowszechniono ulotki i plakaty dotyczące pomocy w przypadku przemocy w rodzinie.

Ponadto zostały sfinansowane szkolenie pt „Koordynacja działań przeciw przemocy domowej dla Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie, wysokość przeznaczonych środków – 499,00 zł

W ramach wsparcia działań służących ograniczeniu występowania zjawiska kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem innych środków psychoaktywnych zakupiono materiały profilaktyczne z zakresu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży (zawieszki i opaski odblaskowe, naklejki i ulotki – „Stop pijanym kierowcom”) – wartość materiałów - 1000,00 zł. Zakupiono również materiały kampanii antyalkoholowej, o której jest mowa w punkcie 5.1, która zawierała ulotki i plakaty: Stop pijanym kierowcom oraz miniporadniki dla sprzedawców dot. zakazu sprzedaży osobom nietrzeźwym oraz młodzieży do lat 18 alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz napojów energetycznych, a także tabliczki: zakaz sprzedaż napojów energetycznych osobom do lat 18. – wartość całej kampanii 1850,00 zł

Według stanu na 31.12.2024 r. na terenie gminy Lichnowy ważnych jest 23 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Brak jest placówek posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonego do spożycia w miejscu sprzedaży. Spośród placówek handlowych funkcjonujących na terenie gminy Lichnowy 8 placówek posiada zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w gminie (stan na 31.12.2024 r.) z napojami przeznaczonymi do spożycia					
<i>poza miejscem sprzedaży wg zawartości alkoholu</i>			<i>w miejscu sprzedaży wg zawartości alkoholu</i>		
do 4,5% oraz piwo	od 4,5% do 18% (bez piwa)	powyżej 18%	do 4,5% oraz piwo	od 4,5% do 18% (bez piwa)	powyżej 18%
8	8	7	0	0	0

W 2024 r. zostały wydane 3 zezwolenia na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży podczas imprez plenerowych.

5.4 Współpraca instytucji pomocowych oraz wspomaganie działalności organizacji pozarządowej w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym rozwiązywania problemów alkoholowych, a także profilaktyki uzależnień behawioralnych

Kierunki działania:

- dofinansowanie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe, szczególnie w zakresie prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą
- organizowanie dofinansowanie festynów z elementami kampanii edukacyjnych związanych z promocją zdrowia i profilaktyką problemów społecznych
- organizacja rozgrywek sportowych z elementami profilaktyki przeciw uzależnieniom
- współpracowanie z instytucjami oraz osobami fizycznymi polegającej na wymianie informacji, partnerstwie w szerokim działaniu

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych festynów, uroczystości - 2
- liczba osób uczestnicząca w podejmowanych działaniach - 75
- wysokość środków przeznaczonych na działania – 2630,00 zł
- liczba współpracujących organizacji pozarządowych - 1

Zgodnie z Programem w okresie sprawozdawczym zadania w ramach współpracy instytucji pomocowych oraz wspomaganie działalności organizacji pozarządowej w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym rozwiązywania problemów alkoholowych, a także profilaktyki uzależnień behawioralnych polegały na wsparciu

organizacji zajęć sportowo-profilaktycznych „Alkohol i papierosy to trucizna” dla mieszkańców w ramach edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie zdrowego stylu życia bez nałogów, wysokość przeznaczonych środków – 500,00 zł, ilość uczestników – 26 osób

W okresie sprawozdawczym dofinansowano organizację festynu z elementami kampanii edukacyjnej związanych profilaktyką problemów społecznych pn.: Profilaktyczny Piknik Rodzinny z okazji Mikołajek – STOP uzależnieniom, wysokość przeznaczonych środków – 2130,00 zł.

6. Monitoring

Opracowanie gminnego programu zostało poprzedzone przeprowadzeniem diagnozy dotyczącej rozpoznania czynników ryzyka i czynników chroniących występujących w Gminie Lichnowy, określenia skali i specyfiki problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz posiadanych przez gminę możliwości oraz zasobów finansowych. Diagnoza objęła podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków oraz uzależnieniami behawioralnymi a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk.

W opinii mieszkańców Gminy Lichnowy najistotniejszymi problemami społecznymi lokalnego środowiska są: uzależnienie od alkoholu oraz uzależnienia behawioralne, jak hazard, sieciologizm, fonologizm.

Warto wspierać różnego rodzaju akcje promujące rozpowszechnianie wiedzy w poruszanych przez mieszkańców tematach i poszukujące rozwiązań zauważonych problemów. Jednymi z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób są plakaty oraz ulotki edukacyjne.

Ponadto wydaje się wskazane przeprowadzenie wśród mieszkańców Gminy Lichnowy kampanii informacyjnej, mającej na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz konsekwencje społeczne związane z jego nadmiernym spożywaniem. Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol.

Wskazane jest zwrócenie szczególnej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.

Warto zwrócić uwagę na problem uzależnienia od Internetu - 90% ankietowanych uważa, że uzależnienie od komputera lub Internetu jest powszechnym zjawiskiem lokalnego środowiska. Wskazuje to na konieczność edukacji mieszkańców z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, poprzez wspieranie świadomości prawnej oraz umiejętności ochrony własnych danych w sieci. Ważne jest również wskazanie mieszkańcom instytucji, do których mogą się zgłosić osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego.

Diagnoza wykazała, że problematyka nieprawidłowego korzystania z Internetu i komputera staje się coraz powszechniejszym zagadnieniem. Jedną z najbardziej rozpowszechnionych aktywności, które można wykonywać będąc online, jest granie w gry czy korzystanie z portali społecznościach. Mimo, że odpowiedzialne korzystanie z komputera i Internetu, nawet przez dzieci, niesie ze sobą wiele korzyści, to należy jednak zwrócić uwagę na potencjalne zagrożenia wynikające z nadmiernego, pozbawionego kontroli zaangażowania. Niepokojący wydaje się być fakt, że starsi uczniowie szkół podstawowych Gminy Lichnowy najczęściej spędzają przed komputerem powyżej 6 godzin dziennie. Z kolei młodszy uczniowie najczęściej spędzają na korzystaniu z komputera do 2 godzin dziennie.

Działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania problemów Alkoholowych nakierowana jest na edukację mieszkańców w zakresie zagrożeń uzależnieniem od alkoholu oraz uzależnień behawioralnych, takich jak hazard, sieciologizm, fonologizm, uzależnieniami od komputera i Internetu a także uzależnień od narkotyków i dopalaczy. Ponadto działania GKRPA nadal powinny być nakierowane na zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz na działania profilaktyczne w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, ale również na uzależnienia behawioralne.

Realizacja Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym dla Gminy Lichnowy na lata 2022 – 2025 zakłada współpracę różnych podmiotów, instytucji i osób fizycznych działających w obszarze profilaktyki uzależnień i przemocy. Załącznikiem do Programu jest roczny Harmonogram realizacji Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Uzależnieniom Behawioralnym na 2024 rok. Według powyższego raportu nie ma potrzeby zmiany Harmonogramu, gdyż wszelkie zadania podejmowane i zaplanowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ujęte są w Harmonogramie.

W 2025 r. zostanie opracowany nowy Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Uzależnieniom Behawioralnym na kolejne lata. Opracowanie programu poprzedzi diagnoza problemu uzależnień Gminy Lichnowy, której realizację rozpoczęła się w miesiącu marcu br. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostaną w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy, dzieci i młodzież szkolna, sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Sporządziła: Ewa Szymańska